

na vrat odpraviti, neomejeno svobodo povsod pridigovati in rokodelske učence po odpravi nedeljskih šol celo zanemarjati. — Katoliško-politična društva na nemškem Štajerskem, potem na Tirolskem in v G. Avstriji so začela marljivo delovati, povsod pride veliko število društvnikov večidel jako izbranih govornikov poslušat. — Magjari se delajo, kakor da bi bili silno nezadovoljni z obravnavo svojih ministrov z dunajskimi, a v resnici so veseli, da so vsaj toliko dosegli in svojo vrhovno oblast na Ogerskem ohranili tako, kakor nemški, liberalni ustavoverci pri nas! Tudi kaj marljivo na Slavjane psujejo po svojih listih, posebno na Hrvate in Čebe; te imenujejo naravnost: tatinski narod. No, nič ne dene; kdor visoko leta, si včasih rad nizko vsede; tudi za ciganske Magjare pride plačilni den — novi Vilagos! — Donavsko oklepno ladjo „Maros“ so s kanoni orožali in se z njo sedaj streljne vaje delajo pri Erczeny-ju niz Bude. Avstrijsko konjenišvo šteje 65,000 konjnikov.

Vnanje države. Ruske novine poročajo, da je Avstrija 6 vojnih oddelkov ali korov pod orožje pozvala in da bo do 15. maja 30.000 vojakov zbranih v Dalmaciji? Pruske novine pa vedno svetujejo Avstriji, naj udari na Turško in zasede Bosno in Hercegovino, za se ali za Turka, ali za Kristijane Slavjane? Tega pa nobena ne izpoveda. V Berlinu se je govorilo, da se bodo 13. maja ondi sošli 3 cesarji ruski, pruski in avstrijski in jihovi ministri knez Gorčakov, knez Bismark in grof Andrassy. Toda naš svitli cesar ostanejo doma in le minister Andrassy je namenjen iti v Berlin. Mnogo ljudi se boji iz tega potovanja — ali nepotovanja, ker se Andrassy bolen dela — vojske. Čudno vsaj je to, da so ravno sedaj Francozi začeli Prusom dobrikati se, nam pa zobe kazati. Tudi Angleži in Lahji nam niso prijazni; sploh vnanje zadeve naše mile Avstrije se kažejo strašno — nevarne. Če se Prajzom posreči zavolj Turkov nas spreiti z Rusom, potem nevemo, kaj še nas čaka! Bog nas varuj!

Jugoslavjanska vojska. V Solunu, kder je nekdaš sv. Pavl pridgal in kder sta bila rojena sv. Ciril in Metod, so Turki hotli neko slavjansko bolgarsko deklico siloma poturčiti. Kristijani so pa branili. V tepežu, ki je nastal, so Turki ubili francoskega in pruskega konzula. Vsled tega hiti francosko, prusko, pa tudi rusko, laško, in naše brodovje v Solun Turkov krotit. — V Belemgradu je bistrourni Ristič, kojega se Magjari in Nemci kot besa bojé, postal minister. Muktarpaša je še od vstašev v Gačkem obkoljen. Sultan mu je poslal 3000 Arabov na pomoč! V Bosni so Turki veliko Kristijanov pobili z župnikom Protovičem vred. Blizo Livna stoji vstaš Golob s 5000 moži nasproti 15.000 Turkom. Turki streljajo s kroglijami, ki so prepovedane, namreč s takimi, ki v človeku razletijo in tako vsakega umorijo. To je uzrok, da je pri Gačkem padlo 600 vstašev.

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XXXVII. Po gladki poti smo prišli do morišča s 3 studenci, kder so sv. Pavla ob glavo djali. Marljivi trapisti so sicer pusti kraj z raznimi rastlinami zasadili in v lep vrt spremenili. Vstopivšemu v cerkev stoji na desni strani altar, zraven njega pa steber, kateremu je bil sv. Pavl priklenjen, kedar so ga ob glavo devali. Od tam na levo so 3 studenci; o njih se pripoveduje sledeče. Odbita glava sv. Pavla je na zemljo padla ter je trikrat poskočila; pri vsakem poskoku je nastal izvirek čiste vode, ki ima v vsakem studencu različno gorkoto in okus. Vsled tega čudeža so se 3 vojaki, kateri so sv. Pavla na morišče spremljali, takoj pokristijanili, ki so poznej tudi storili mučeniško smrt. Ob enem je takrat prejelo 35 navzočih nevernikov sv. krst. Leta 1600 je ovo cerkvo kardinal Aldobrandini dal lepo obnoviti; tudi Pij IX. so jo ozalšali in na sredi cerkve marmornatim tlam vložiti ukazali mozajik podobne 4 letnih časov!

Sedaj sva se s tovarišem vrnila nazaj proti mestu ter obiskala prelepo baziliko sv. Pavla — s. Paolo fuori le mura. — Telo umorjenega sv. Pavla je njegova učenka sv. Lucina varčno pobrala in na svojem posestvu ob ostijaški cesti dostojno pokopala. Rano že je nad grobom sv. apostola bila pozidana lična kapelica. Cesar Konstantin jo je spremenil v prekrasno baziliko in da bi romarji laglje tje zahajali, je ukazal od mestnega zida naprej napraviti pokrito pot; streha je na močnih stebrih slonela. Blizo 1500 let je ovo svetišče stalo, leta 1823 v noči od 15—16. julija nam ga je nesreča vzela. Zanikerni delavci so ogenj vtorili, ki je nagloma celo baziliko pokončal. Toda v 31 letih se je pozidala sedanja nova cerkva nad grobom sv. Pavla. Papež Leon XII. so pričeli, Pij VIII. Gregor XVI. nadaljevali in Pij IX. l. 1854 skončali novi stav in ga slovesno blagoslovili obdani od 200 škofov, ki so se bili v Rimu zbrali zaradi proglašenja verske resnice čistega spočetja blažene Device Marije. Na svojem potovanju sem obiskal 89 cerkvà, a ta se mi je izmed vseh zazdela — najlepša, najkrasniša. Tlak je iz brušenega marmorja in lesketa, kakor svetlo zrcalo, polzek je kakor led. Obok je krasno pozlačen, da se kar samega zlata blišči. Štiri vrste po dvajseterih stebrov iz brušenega granita delijo baziliko v 5 ladij. Nad stebri pod obokom se vrstijo mozajik — podobne vseh papežev, počenši s sv. Petrom. V prednjem oddelku se še vidijo stare slikarije, ki so silnemu ognju kljubovale. Vse krasote presega konfesijon ali grob sv. Pavla. Nad ostanki sv. apostola stoji papežev altar; nad altarjem pa se dviga gotiški obok krasnega dela. Okoli konfesijona gorijo neprenehoma sveče. Rakev s svetinjami sv. Pavla je tudi pri

požaru nepoškodovana ostala. Lanec, s katerim je bil sv. Pavl uklenjen, se vsako leto 25. jan. in 30. junija izpostavlja, vernikom v poljubovanje. Okna so gotiška, šipe barvane, vsaka ima podobo enega izmed sv. apostolov. Slike so tako mojstersko izdelane, da podobe za teboj gledajo, kamorkoli stopiš. V križevi kapeli, kder je tudi sv. Rešnje Telo, stoji na altarju božja martra, ki je nekda k sv. Birgiti spregovorila. Pod razpelom je podoba Device Marije, pred katero so se l. 1541. sv. Ignacij Lojolan in pa jegovi tovariši Bogu in jegovej časti zaobljubili in sloviti red Jezuitov utemeljili. V samostanu tik cerkve stanujejo redovniki Benediktini, ki pa le po zimi tam prebivajo. Po letu se zavolj nezdravega zraka v močvirni okolici preselijo k sv. Kalistu na apijevi cesti. Teško sem se ločil od prekrasnega svetišča. Ali biti je moralo. Prišedši na stanovanje smo se hitro začeli pripravljati na odhod iz Rima. Po noči smo odrinoli v Neapol.

(Nastavek prihod.)

Smešničar 20. Neka laška pevkinja in plesalka je tako slovela, da je obiskala vse večja mesta v Evropi ter si tisoče in tisoče zaslužila. Na Dunaju so jej samo za jedea večer gosposki zijaki plačali 20.000 fl., da je pred njimi plesala in popevala. Postala je silno bogata. Ko je črez nekoliko let na smrt zbolela, je vse svoje premoženje sporočila nekej norišnici (Narrenhaus). V testament je zapisala besede: od norcev sem denarje prejela, norcem jih zopet oddam! —

Razne stvari.

(*Milostljivi naš knez in škof*) so v torek 9. maja s č. g. kanonikom Kosarjem po srečnem potovanju v Rim in po Laškem prišli domu.

(*Nek goljuf*) hodi duhovnikov nadlegovat ter je že nekatere opeharil s tem, da se sklicava na dekana Simoniča, ki mu je stric; kar je najbrž laž; večjidel prosi za denarje češ da je bil okraden ali da je denarje zgubil. Imé mu je Simonič in je baje črevljar. Posvejite mu!

(*V Brežicah*) je drvarju J. Tekančiču v krčmi nek tat ukradel 186 fl. v bankovcih.

(*Krido*) je naredil trgovec Kieslinger v Mahrenbergu; upniki se naj oglasijo do 16. maja; upniki notarja Hercoga v Podčetrtku pa do 31. maja.

(*Poljskavski župan*) Šalk je od sodnije obsojen v „Slov. Gospodarju“ dr. Radaja lepo ponižno za odpuščenje prositi. Do sedaj še tega ni storil!

(*Ogenj*) je pokončal štacano M. Bolkovačovo pri sv. Lenartu. Zgorelo je blaga za 12.000 fl. in 467 gold. denarja. Zavarovalna svota znaša 10.000 fl. — Janu Ferku v Ertini so žage pogorele; škode je 2000 fl. Pogorel je tudi M. Miklauzin v Šoštanju; škode je 1000 fl., potem Neža Vrinove na Vranskem.

(*Govora g. Hermana*) nadaljevanje pride prihodnjič!

(3—7) letne žrebce štajerske kupuje ministerstvo za poljedelstvo do konca maja in sicer po deželni komisiji v Gradeu. (*Landes-Comission für Pferdezzucht in Gratz*).

(*Martinu Ranerju*) v Pokošah je 2letni sinek v Devinskem potoku utonil.

(*Za zasluge v kmetijstvu*) je pohvalila štajerska kmetijska družba s častnimi diplomami gg. učitelje v Ptuju: Ferk, Robič, Kranje, Kos in Schrei; s premijami v denarjih (10 gld. v sr.) pa je nadarila te-le gg. učitelje: Poljanca (v Brežicah), Hribernika (v Dobovi pri Brež.) in Jezerinika v Rušah. „Sl. Učitelj“.

(*Nova slika*) 9 najslavnejših jugoslavjanskih junakov se dobiva za 1 fl. 50 kr. na Dunaju. Narisani so Petkovič, Ljubibratič, Zimonič, Boškovič, Peko Pavlovič, Lazar Sočica, Perovič, Pecija in Kovačević. Slika je litografrana 90 ctm. dolga in 63 ctm. široka. Adresa: P. Jankovič. Wien III. Ungergasse Nr. 2.

(*Spremembe v Lavantinski škofiji*): Čč. gg. župnika Anton Šerf in Štefan Trafela sta stopila v stalni pokoj; razpisani ste tedaj fari Vseh svetih in Selnice do 9. junija.

(*Farnega konkurza*) se je te dni vdeležilo 6 gospodov in sicer čč. gg. V. Geršak, A. Kocuvan, M. Lapuh, M. Plešnik, J. Sovič, J. Turin.

(*Dražbe*). 13. Al. Bračič v Žrjavcih (3). 15. maja Juri Sinko v Trnem 2300 fl., Jož. Jereb v Konjicah 1480 fl. (3), Juri Regoršek v Oplotnici (3). 16. maja Jož. Omrzel v Pleterju 632 fl. Fr. Čvetko v Bojsnem 2260 fl. Jož. Molan v Pohanci 802 fl. Fr. Šalk v Polskavi (2). 17. maja J. Erjavec v Gomili 6220 fl., Sim. Holdinar v Karčovinji 2340 fl., Juri Hercenjak v Herdni 4600 fl., Luk. Senesič v Stoprcah 530 fl. (3), Jož. Šešerko v Polensaku 1150 fl. (2), Marija Novak v Središču 250 fl., 18. maja Ana Urek v Starivasi 3150 fl. Štef. Rieser v Starivasi 9951 fl., Jož. Sanderly v Celju 25.860 fl. (2), Antonija Binder v Stattenbergu 4626 fl. 16. maja Blaž Jelen v Sedlašku 1690 fl. Jan. Sima pri Ptuju 24.000 fl. Jan. Urbas v Fürstu 1694 fl. (3), Jan. Hofbauer v Šmarji (2), Anton Vrečko v Voletini (3), Jož. Stadler v Lesišnem 1078 fl. Jan. Turk v Varnici (3), Tomaž Fras pri sv. Benediktu, Fr. Knuplež v Gasteraji 1600 fl. Ant. Stipčič v Roginski gori (2).

Listič opravištva: G. J. Cig... na Sl. g. Mi smo vam do zdaj redno „Sl. Gosp.“ pošiljali; poprašajte na pošti, kdo Vaše številke jemlje. Sicer pa vam lista na vero ne moremo več pošiljati, če kmalu svojega dolga ne poravnate.

Loterijske številke:

V Trstu 6. maja 1876: 74 57 13 64 51.

V Lincu „ „ 53 1 19 48 36.

Prihodnje srečkanje: 20. maja 1876.